

Nielunäytteen ottaminen

Nielutulehdusten bakteeridiagnostiikassa tutkimusvaihtoehtoina ovat:

- streptokokki A-antigeeninosoitus (Ps-StrAAg 3635 / kantasairaalassa Ps-StrAAg-O 13496)
- nielun streptokokkiviljely (Ps-StrVi, 2703)
- poikkeustapauksissa ns. laaja nieluviljely (Ps-BaktVi, 4290)

Mahdolliset virusnäytteet nielusta otetaan samalla tavalla.

Tutkimukset valitaan potilaan taudinkuvan ja olosuhteiden mukaan.

Valmistautuminen näytteenottoon

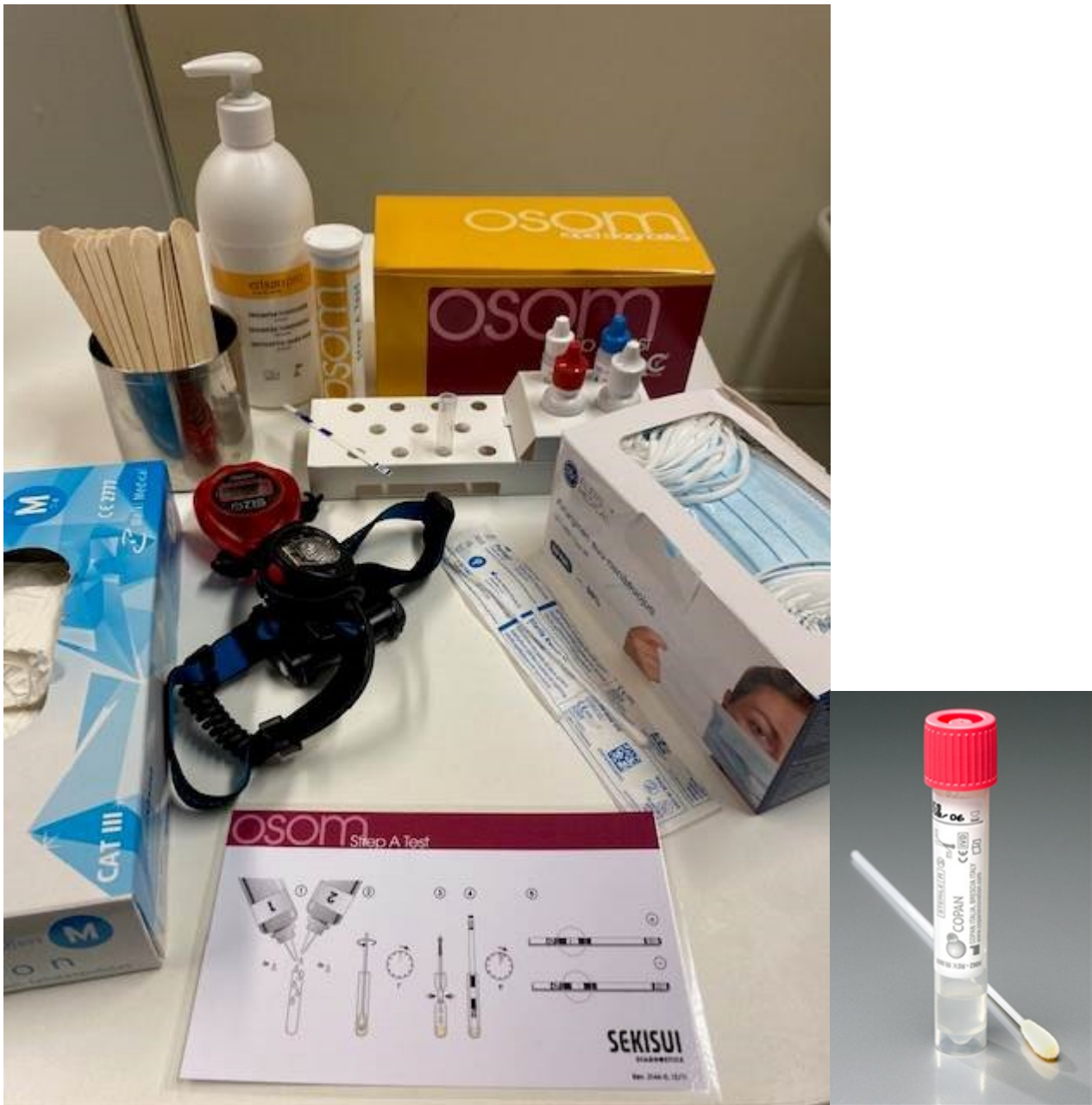
Syöminen, juominen, kurkkutablettien imeskely sekä desinfioiden suuvesien käyttö ennen näytteenottoa heikentävät tutkimustuloksen luotettavuutta. Jo veden juominen vähentää nielun bakteereiden määrää. Onkin suositeltavaa, että potilas olisi juomatta ainakin tunnin ennen nielunäytteen ottamista.

Tarvittavat välineet

- Käseside
- Suojakäsineet
- Suu-nenäsuojus
- Hyvä valaistus (otsalamppu tarvittaessa)
- Puulasta
- Näytteenottotikku
- antigeenitesteissä testipakkaukseen kuuluva näytteenottotikku (kts. kuva), kantasairaalassa nukkatikku (esim. Copan 502CS01, Abakus –tilausnumero 910049)
- nielun bakteeriviljelyissä pinkkikorkkiseen eSwab-putkeen kuuluva nukkatikku (pakkauksen Abakus-tilausnumero 910050)

Kuljetusputki tarvittaessa

- antigeenitutkimuksissa voidaan käyttää puhdasta putkea, esim. ns likvorputkea
- viljelytutkimuksissa eSwab

Nielunäytteenottoon sopivia välineitä: vasemmalla OSOM-pikatestipakkaus, mukana pakkaukseen kuuluva viskoosikuituinen vanunäytteenottotikku, oikealla nukkatikku ja pinkkikorkkinen eSwab-putki.

Näytteen ottaminen

Näytetikulla pyyhitään napakasti painaen potilaan nielurisoja tai niiden puuttuessa nielukaarten välistä aluetta, jotta näytetikkuun saataisiin mahdollisimman paljon bakteereita. Näytetikulla vältetään koskettamasta kieltä, hampaita ja suun limakalvoa. Näyte tulisi ottaa punoittavalta tai märkivältä alueelta. Jos nielu on hyvin katteinen, näyte tulisi ottaa katealueen reunalta välttämällä liian katteen joutumista näytetikkuun. Myös suuri määrä verta tai sylkeä voi häiritä määrittäviä.

Näytteen säilytys

Kuljetusputkeen suljettu näytetikku säilytetään huoneenlämmössä, mikäli sitä ei heti voida kuljettaa laboratorioon. Jos näytettä ei saada laboratorioon saman päivän aikana, säilytys jääkaappilämpötilassa.

Pikatesti tehdään yleensä välittömästi ottopaikassa, mutta näyte säilyy muoviputkeen suljettuna analyysikelpoisena tarvittaessa jopa 72 tuntia huoneenlämmössä tai jääkaapissa.

Päivitetty 20.2.2026/IH.